

2007-12-06

Östermalm stadsdelsnämnd

Aktivitetsplan för upphandling och konkurrens

Vi känner stark oro inför denna process

Men anledning av förvaltningens förslag till aktivitetsplan för upphandling och konkurrens 2008 vill handikapprådet framföra följande. De områden vi fokuserar på är verksamheter för funktionshindrade som t.ex. boenden, boendestöd, daglig verksamhet och korttidshem enligt såväl SoL som LSS.

Från handikapprörelsen känner vi stark oro inför de omvälvande förändringar som en konkurrensutsättning innebär för dessa verksamheter och de brukare som berörs. Vi är också kritiska till att denna omvandling görs i ett mycket snabbt tempo och att stadsdelen därmed gör förändringar innan man ordentligt har hunnit analysera effekterna för brukarna.

Det handlar om livsavgörande livsbetingelser för människor som på grund av sitt/sina funktionshinder vanligtvis under hela sitt liv är beroende av att få stöd och omvårdnad av hög kvalitet som ger trygghet och kontinuitet.

Samverkansöverläggningar med berörda organisationer

Handikapprådet är positivt till att medborgarnas valfrihet är i fokus för förändringsarbetet. Det innebär att vi som lever med funktionsnedsättning själva och i många fall med stöd av anhöriga eller gode män ska kunna avgöra inte bara om stadsdelen eller något kooperativt eller privat företag ska ha ansvaret för de insatser vi behöver utan rimligen också, och framför allt, vilka insatser det är fråga om.

Men vi måste understryka att förändringsarbetet ska bedrivas i samverkan med berörda handikappföreningar så som SoL och LSS föreskriver. Handikapprådet kan förmedla sådana kontakter, men har inte befogenhet att uttala sig för enskilda föreningars uppfattning i för dem särskilt viktiga frågor. Föreningarna, vars medlemmar har de erfarenheter som måste beaktas i en eventuell upphandlingsprocess, är nödvändiga samarbetspartner vid utformningen av ett eventuellt upphandlingsunderlag om stadsdelen ska undvika att göra förändringar som drabbar brukarna i form av sämre kvalitet, trygghet och kontinuitet i verksamheten.

Vi anser således att det är brukarna själva som ska välja mellan de olika driftsformerna. Om brukarna är nöjda med dagens verksamhet finns det således enligt vår uppfattning ingen anledning att utsätta verksamheten för konkurrensupphandling. Det är också slöseri med stadsdelens resurser att i ett sådant fall sätta igång med en dyr upphandlingsprocess.

Innan en aktivitetsplan för Östermalm fastställs kräver handikapprådet således att stadsdelsförvaltningen har samverkansöverläggningar med berörda handikappföreningar/brukare om såväl omfattningen av upphandlingen (vilka verksamheter som ska upphandlas) som tidsplanen och att detta redovisas i nämnden.

Bygg ut och avskaffa bristerna

Valfrihet förutsätter först och främst att det finns reella alternativ att välja mellan. Inom flera delar av handikappomsorgen och socialpsykiatri råder idag en bristsituation. Ska det gå att tala om en valfrihet måste planeringen av utbyggnaden ske i nära samverkan med de kommande brukarna så att det redan från början står klart hur de önskar att driften ska skötas.

Det gäller t.ex. bostäder enligt SoL och LSS, daglig verksamhet, korttidsvistelse och korttidstillsyn.

Kvaliteten i verksamheten måste säkras

Vi anser det synnerligen viktigt att stadsdelen fokuserar på åtgärder som höjer kvaliteten i verksamheten och att det inte blir "lägsta bud" som vinner upphandlingen. Vi är däremot inte negativa till effektivitet i verksamheten dvs. lägsta kostnad för den i anbudsunderlaget fastlagda kvaliteten, för att driva den optimalt, med hög kvalitet samt bibehållen kontinuitet och kompetens i personalgruppen.

Verksamhet i stadsdelens egen regi viktig

Vi anser det olyckligt om all verksamhet när det gäller boenden, daglig verksamhet, korttidshem mm skulle säljas ut. Vi anser det måste finnas möjlighet för brukarna att välja ett kommunalt alternativ. Annars är det ingen valfrihet mellan olika driftsformer. Vi anser också det är viktigt för att man inom stadsdelen behåller en egen kompetens inom dessa områden. Både för att användas vid upphandling och tillsyn. Eller om det skulle bli aktuellt att återta någon privat verksamhet som inte fungerar tillfredsställande.

Gå varligt fram

Vi känner således en stark oro inför upprepade upphandlingsprocesser som omöjliggör trygghet och kontinuitet i verksamheter där dessa kvaliteter är särskilt viktiga. Det gäller vissa verksamheter enligt SoL och LSS, t.ex. bostad med service, daglig verksamhet, korttidstillsyn, korttidsvistelse, boendestöd mm.

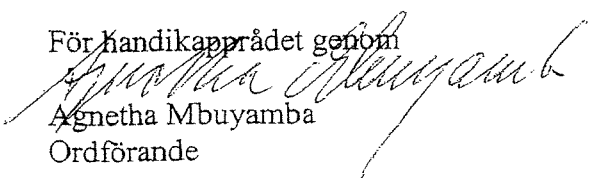
Vi känner också oro inför att det kommer nya aktörer som driftansvariga som inte har den stabila ekonomiska ryggraden att de kan garantera en långsiktighet i sitt åtagande eller har erforderlig kompetens. Därför anser vi att det är viktig att man inte går för snabbt fram utan tar det stegvis och avvaktar vunna erfarenheter innan nästa steg med tanke på att det för många människor med funktionshinder handlar om livsavgörande val, som sedan inte kan rättas till förrän efter många år.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser handikapprådet att

- innan beslut tas om aktivitetsplanen ska samverkansöverläggningar ha genomförts med berörda handikapporganisationer
- med valfrihet menar vi att det är brukarna som ska avgöra om någon förändring ska göras vad gäller ansvaret för driften, vilket betyder att en verksamhet som brukarna (och/eller deras företrädare) är nöjda med ska kunna bedrivas vidare i oförändrad form, om brukarna så önskar. Att tvinga på dem något de inte vill ha är inte förenligt med valfrihet.
- dagens bristsituation när det gäller boenden, daglig verksamhet mm måste avhjälpas och utbyggnaden och valet av driftsform ske i nära samverkan med de blivande brukarna och deras handikappföreningar
- handikapprådet förutsätter att berörda organisationer får medverka vid utformningen av de riktlinjer som ska gälla för det fortsatta arbetet med aktivitetsplanen och i framtagandet av anbudshandlingarna där kvalitetskraven specificeras
- kvalitetsaspekterna ska stå i centrum för hela processen

För handikapprådet genom

Agnetha Mbuyamba
Ordförande

Stockholm 2008 01 10

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
Karlavägen 104
104 51 Stockholm

Ang. heminstruktörstjänsten inom Östermalm

SRF Stockholms stad har bett sina KHR-representanter att kolla upp heminstruktörssituationen inom respektive stadsdel.

Det har då framkommit att servicenivån från heminstruktörsverksamheten är avsevärt lägre inom Östermalm än i övriga stadsdelar.

Vad jag förstår, förändrades situationen 2006. Fram till dess, arbetade heminstruktören såväl med synskadade som hörselskadade.

Idag är servicen enbart till för personer med synnedsättningar över 65 år och som bor i eget boende. Således kan personer med hörselproblem samt personer med synskador under 65 år inte erhålla service från heminstruktören.

Heminstruktören på Östermalm får heller inte besöka personer på servicehus, vård och omsorgsboende. Inte heller personal inom dessa boendeformer kan få kunskaper om synproblematik via heminstruktören.

Dessa begränsningar finns inte i övriga stadsdelar, åtminstone inte i den utsträckning som gäller tjänsten inom Östermalm.

Jag anser det mycket otillfredsställande med dessa inskränkande regler. Jag utgår ifrån att personer med hörselskador har samma behov av stöd idag som var fallet före 2006. Jag anser också att den hjälp till självhjälp som heminstruktören ger är lika värdefull för personer under 65 år.

Andelen personer med syn/hörselproblem bland den äldre befolkningen är hög. Situationen för personer inom service-, vård och omsorgsboende med syn/hörselnedsättningar kan därmed vara bristfällig, bland annat ur tillgänglighetssynpunkt, då kunskapen saknas.

Det är bland annat belagt att andelen fallolyckor är högre bland personer med nedsatt synförmåga.

Det är ett känt faktum att demenstillstånd kan påskyndas då synanpassningar saknas i miljön och för individens behov av t.ex. anpassad lässituation.

Mot denna bakgrund anser jag att nämnden bör vidta åtgärder för att förändra nuvarande situation. Tjänsten bör då med all sannolikhet utökas till en heltidstjänst.

Urban Fernquist
ledamot i Östermalms KHR